

ROMÂNIA
JUDEȚUL NEAMȚ
CONSILIUL JUDEȚEAN
HOTĂRÂRE

privind aprobarea temei de proiectare aferentă unui obiectiv de investiții de interes județean

Consiliul Județean Neamț;

Având în vedere prevederile art.44 alin.(1) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art.4 alin.(2) din Hotărârea Guvernului nr.907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

Examinând referatul de aprobare nr.50/65.935/(RU)65.936/2024 al domnului Daniel-Vasilică Harpa, președintele Consiliului Județean Neamț;

Văzând raportul de specialitate nr.50/65.994/(RU)65.995/2024 al Serviciului turism, guvernanta corporativă și comunicare, precum și avizele comisiilor de specialitate;

Luând act de dezbatere din ședința plenului Consiliului Județean Neamț;

În temeiul dispozițiilor art.5 lit., „bb”-„ee”, art.139 alin.(1)-(3), art.182 alin.(4), art.228 alin.(3), art.173 alin. (3) lit. „f”, precum și ale art.196 alin.(1) lit., „a” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1: Se aprobă tema de proiectare aferentă obiectivului de investiții de interes județean „*Conservarea, protejarea și promovarea Muzeului de Istorie Roman- Casa Nevruzzi*”, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2: (1) Prezenta hotărâre devine obligatorie de la data comunicării.

(2) Serviciul turism, guvernanta corporativă și comunicare va întreprinde măsurile necesare aducerii la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri.

Art.3: Secretarul general al județului va asigura comunicarea prezentei hotărâri instituțiilor și autorităților interesate, prin intermediul Serviciului gestionarea documentelor, evidența lucrărilor Consiliului Județean și publicarea monitorului oficial local.

PREȘEDINTE

Daniel-Vasilică HARPA

CONTRASEMNEAZĂ:

SECRETARUL GENERAL AL JUDEȚULUI

Daniela SOROCEANU

Piatra-Neamț

Nr. 279 din 09.12.2024

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu respectarea prevederilor legale privind majoritatea de voturi.

Nr. total al aleșilor județeni în funcție 35

Nr. total al aleșilor județeni prezenți 35

Nr. total al aleșilor județeni absenți 0

Nr. total al aleșilor județeni care nu participă la dezbateri și la vot 0

Voturi „pentru” 35

Voturi „împotriva” 0

Abțineri 0

NR. 50/62051/(RU) 62108 din 15.11.2024

Beneficiar: U.A.T. JUDEȚUL NEAMȚ PRIN CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

TEMĂ DE PROIECTARE

Întocmită conform HG nr.907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul – cadru al documentațiilor tehnico – economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, Anexa nr. 2

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1 Denumirea obiectivului de investiții

CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI PROMOVAREA MUZEULUI DE ISTORIE ROMAN –
CASA NEVRUZZI

str. Cuza Vodă, nr. 26, mun. Roman, județul Neamț

1.2 Ordonator principal de credite/investitor

U.A.T. Județul Neamț prin Consiliul Județean Neamț

Str. Alexandru cel Bun, nr. 27, municipiul Piatra Neamț, județul Neamț

1.3 Ordonator de credite (secundar/terțiar)

Complexul Muzeal Național Neamț

Bulevardul Mihai Eminescu 10, Piatra Neamț, 610029

1.4 Beneficiarul investiției

Complexul Muzeal Național Neamț

Bulevardul Mihai Eminescu 10, Piatra Neamț, 610029

1.5 Elaboratorul temei de proiectare

Proiectant general:

S.C. SPA INOVATIONS S.R.L.

Splaiul Independentei nr. 313B, Sector 6, Bucuresti

Reg. Com. J40/15654/2013; CUI RO32606286

2. DATE DE IDENTIFICARE A OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII

2.1 Informații privind regimul juridic, economic și tehnic al terenului al terenului și/sau al construcției existente, documentație cadastrală

Regimul juridic

Imobilul aparține domeniului public al U.A.T. Județul Neamț – Consiliul Județean Neamț și este dat în administrarea Complexului Muzeal Național Neamț, potrivit Protocolului de dare în administrare nr. 11671/03.06.2019 – 105/04.06.2019, poz. 26 (imobil, Muzeul de Istorie Roman, Corp A - Nevruzzi), poz. 27 (Gard Muzeul de Istorie Roman, Corp A), poz. 28 (Teren incintă – Muzeul de Istorie Roman) din anexa la protocol. Aprobarea dării în administrare s-a realizat prin H.C.J. nr. 120/30.05.2019.

- Imobilul aparține domeniului public al U.A.T. Județul Neamț – Consiliul Județean Neamț conform Hotărârii nr. 1356 din 27.12.2001 emis de Guvernul României (HGR nr. 650/27.06.2007).
- Imobilul este dat în administrarea Complexului Muzeal Județean Neamț prin Act Administrativ. Obligația privind folosința monumentului istoric "Casa Nevruzzi" – anexa A – nr. 251, din 24/09/2015 emis de Ministerul Culturii – Direcția Județeană pentru Cultură Neamț (Obligația privind folosința monumentului istoric "Casa Nevruzzi" - anexa B emisă de Ministerul Culturii-Direcția Județeană pentru Cultură Neamț, Obligația privind folosința monumentului istoric "Casa Nevruzzi"-anexa 2 emisă de Ministerul Culturii- Direcția Județeană pentru Cultură Neamț, anexa la Lista Monumentelor Istorice Neamț prevăzută în Legea 422/2001);
- Prin Actul Administrativ Obligația privind folosința monumentului istoric Nr.251, din 24/09/2015 emis de Direcția Județeană Pentru Cultură Neamț se notează calitatea de monument istoric al imobilului.

- Prin Actul Administrativ nr. HCJ NR.52, din 17/03/2021 emis de CONSILIUL JUDETEAN NEAMȚ se notează faptul că imobilul face parte din domeniul public al Județului Neamț.

Conform Listei Monumentelor Istorice actualizată în 2015, imobilul de la adresa strada Cuza Vodă nr. 26 este nominalizat ca monument istoric, grupa valorică B¹, la nr. crt. 385, având codul L.M.I. NT-II-m-B-10660 sub denumirea “Casa Nevruzzi, azi Muzeul de Istorie”, datat secolul XIX.

Imobilul este format din teren și un corp de clădire Corp C1 (muzeul) - conform extrasului de Carte Funciară nr. 55741 Roman din 19.04.2024

- **teren** – intravilan; categoria de folosință: curți construcții; S = 1773 m²
- **C1** – construcții administrative și social culturale ; S construită la sol = 437 m²; Muzeu Istorie, S+P+1 cu Sc desfășurată = 1001 m²;

Conform Documentației de Urbanism faza P.U.G. imobilul este cuprins în **zona centrală și alte zone cu funcțiuni complementare și de interes public**. De asemenea, imobilul este localizat în **zona F**: Zona cu valoare ambientală în lungul străzii Dobrogeanu Gherea, între străzile Cuza Vodă și Miron Costin cuprinzând următoarele monumente: Casa Fălcoianu, Hanul Vițig, Școala nr.3 (fosta Școală Normală), Biserica Precista Mică, case cu valoare ambientală (sediul Protopopiatului, Casa Parohială).

Imobilul nu este inclus în situri arheologice. Imobilul este liber de orice sarcini sau interdicții, nu face obiectul unor litigii, așa cum rezultă din Extrasul de Carte Funciară actualizat la zi.

Regimul economic

Situație existentă: Imobilul este format din teren și un corp de clădire Corp C1 (muzeul) - conform extrasului de Carte Funciară nr. 55741 Roman din 19.04.2024

¹ În conformitate cu Legea nr. 422-2001 privind protejarea monumentelor istorice, art. 7.-(1) monumentele istorice se clasează astfel:

- a) în grupa A – monumentele istorice de valoare națională și universală
- b) în grupa B – monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local

- **teren** – intravilan; categoria de folosință: curți construcții; S = 1773 m²
- **C1** – construcții administrative și social culturale ; S construită la sol = 437 m²; Muzeu Istorie, S+P+1 cu Sc desfășurată = 1001 m²;

Situație propusă : restaurare și consolidare monument istoric, imobilul este amplasat în zona centrală a municipiului Roman.

Regimul tehnic

Conform înscrierilor din Cartea Funciară a Municipiului Roman, imobilul este compus din terenul în suprafață de 1773 mp având **NC 55741**, pe care se găsește o singură construcție având **NC 55741 – C1** – monument istoric: clădirea principală S+P+1 cu suprafața construită la sol de 427 mp și suprafață desfășurată de 1001 mp.

Conform prevederilor Legii nr.422/2001, republicată, privind protejarea monumentelor istorice, toate intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii. Conform prevederilor art.24, alin.4 din Legea nr. 422/2001 republicată, toată documentația tehnică, expertiza tehnică și referatul de verificare sunt obligatoriu a fi întocmite de specialiști/ experți atestați de către Ministerul Culturii.

În cazul intervențiilor de consolidare, conservare și restaurare, având în vedere legislația națională privind protejarea patrimoniului arheologic, sunt obligatorii cercetarea arheologică preventivă și supravegherea arheologică. Sunt interzise orice gen de intervenții asupra straturilor arheologice în lipsa autorizării prealabile a Ministerului Culturii. Vestigiile arheologice rezultate în urma cercetărilor arheologice sau a descoperirilor întâmplătoare nu se vor preleva/ strămuta, sub sancțiunile prevăzute de legea penală română. Monumentele istorice nu se demolează: desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

Sunt permise intervenții care conservă și potențiază valorile existente.

Împrejmui: se va menține situația existentă.

Înălțimi admise: se menține situația existentă.

Plantație: intervențiile asupra spațiilor publice vor fi subordonate caracterului reprezentativ al muzeului.

Accesul și circulația se fac dinspre strada Cuza Vodă, iar în incintă este amenajată o parcare pentru autoturisme.

Utilități: zona are o echipare edilitară completă – rețea de apă potabilă, rețea canalizare, rețea electrică, rețea de gaze naturale, telefonie.

Intervențiile propuse vizează următoarele construcții:

- **Ob.1 – Muzeul de Istorie Roman – Casa Nevruzzi** (monument istoric NT-II-m-B-10660) – nr.cadastral: 55741 – C1.

2.2 Particularități ale amplasamentului/amplasamentelor propus/propuse pentru realizarea obiectivului de investiții, după caz:

a) descrierea succintă a amplasamentului/amplasamentelor propus/propuse (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan)

Localizare: Imobilul se află în intravilanul municipiului Roman, jud. Neamț, str. Cuza Vodă nr. 26, în apropierea intersecției străzii Cuza Vodă cu strada Doborogeanu Gherea.

Suprafața terenului:

Suprafața teren:	1773 mp
Suprafața construită	437 mp
Suprafața construită desfășurată	1001 mp
POT existent incintă	24.64 %
CUT existent incintă	0.56

Dimensiuni în plan

Casa Nevruzzi se află pe un teren cu plan neregulat cu latura de nord de 52.79 m, cea de vest de 29.31 m și cea de est cu lungimea de 33.07 m. Clădirea are dimensiunile maxime în plan de 24.47 x 20.44 m.

b) Relațiile cu zone învecinate, accesuri existente și/sau căi posibile

Vecinătățile amplasamentului

La nord – blocuri de locuințe din perioada comunistă; alee acces (Fundătura Duzilor)

La est – teren sport Școala Gimnazială “Alexandru Ioan Cuza” (fostă nr. 5)

La sud – Școala Gimnazială “Alexandru Ioan Cuza” (fostă nr. 5)

La vest – strada Cuza Vodă

Limitele suprafeței studiate sunt materializate cu împrejmuire din metal cu fundație din beton și gard plasă.

Relațiile cu zonele învecinate

Casa Nevruzzi este localizată în **zona F**: Zona cu valoare ambientală în lungul străzii Dobrogeanu Gherea, între străzile Cuza Vodă și Miron Costin cuprinzând următoarele monumente - Casa Fălcoianu, azi Muzeul de Istorie (cod L.M.I. NT-II-m-B-10659), Hanul Vițig, azi locuințe (cod L.M.I. NT-II-m-B-10679), Școala nr.3 (fosta Școală Normală) (cod L.M.I. NT-II-m-B-10661), Biserica „Intrarea în Biserică”, “Precista Mică ” (cod L.M.I. NT-II-m-B-10678, case cu valoare ambientală (sediul Protopopiatului, Casa Parohială).

Accesuri existente

Accesul și circulația se fac dinspre strada Cuza Vodă, iar în incintă este amenajată o parcare pentru autoturisme.

c) Surse de poluare existente în zonă

Poluarea aerului (PM10), în mod special în zona de nord a municipiului - zonă industrială și servicii²

² ***, *Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Roman pentru perioada 2022-2030*, p. 150 -151

Calitatea aerului în județul Neamț este monitorizată prin măsurători continue în trei stații automate ce fac parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului care cuprinde 142 de stații. Stația Neamț 1 (NT1) - stație de tip urban este amplasată în municipiul Piatra Neamț, Stația Neamț 2 (NT2) - stație de tip industrial este amplasată în municipiul Roman, iar Stația Neamț 3 (NT3) - stație de tip industrial este amplasată în comuna Tașca. NT2 - stație de tip industrial este amplasată în municipiul Roman, str. Ștefan cel Mare, nr. 274, în curtea fostului Grup Școlar Industrial Construcții de Mașini Roman și evaluează influența activității industriale dezvoltate în municipiul Roman asupra calității aerului. Aceasta are raza ariei de reprezentativitate de 100 m – 1 km.

Poluanții monitorizați la stația NT2 sunt 17: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO/NO_x/NO₂), monoxid de carbon (CO), compuși organici volatili din clasa hidrocarburilor aromate (benzen, toluen, o-xilen, m-xilen, p-xilen și etil benzen), ozon (O₃), pulberi în suspensie (PM₁₀) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiune, temperatură, radiația solară, umiditate relativă, precipitații).

În urma măsurărilor efectuate în perioada 2016-2020, la stația NT2, nu s-au înregistrat valori ale concentrațiilor poluanților monitorizați care să depășească valorile limită anuale prevăzute în Legea nr.104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător. Indicatorul care ridică probleme pe raza de competență a Municipiului Roman este reprezentat de pulberile în suspensie PM₁₀. În anul 2016 nu au fost înregistrate depășiri, în anul 2017 au fost înregistrate 21 depășiri, în anul 2018 au fost înregistrate 7 depășiri, în anul 2019 au fost înregistrate 8 depășiri, iar în anul 2020 au fost înregistrate 12 depășiri. Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător permite maxim 35 depășiri/an. Depășirile înregistrate la măsurarea pulberilor în suspensie PM₁₀ sunt datorate proceselor de ardere pentru încălzirea rezidențială și industrială pe combustibil solid, calm atmosferic și ceață. Ozonul, deși este încadrat în categoria poluanților secundari datorită producerii lui prin reacțiile fotochimice ale unor substanțe cu conținut de azot (oxizii de azot), cu conținut de carbon (îndeosebi hidrocarburile denumite generic COV), unele hidrocarburi halogenate, a devenit poluant prioritar alături de particulele în suspensie PM₁₀ și PM_{2,5}, oxizii de azot, ca urmare a efectelor asupra sănătății populației.

d) Particularități de relief

Municipiul Roman este situat în partea de est a județului Neamț, în partea centrală a podișului Moldovei la aproximativ 3 km amonte de confluența râurilor Moldova și Siret, pe malul stâng al râului Moldova.

Relieful municipiului Roman și al împrejurimilor acestuia are un aspect puțin pronunțat și este rezultatul fenomenelor de eroziune și de confluență al celor două râuri Siret și Moldova. Din punct de vedere geomorfologic, perimetrul municipiului Roman se încadrează în marea unitate structurală a Podișului Moldovenesc. Zona ce aparține acestei unități, este cuprinsă între Prut și malul vestic al Siretului unde ia contact cu Carpații Orientali, iar spre sud, în regiunea Bârladului se învecinează cu Câmpia Română. Din punct de vedere tectonic, stratele care alcătuiesc Podișul Moldovei, sunt necutate, ele reprezentând o slabă înclinare spre sud-vest. Geologic, Podișul Moldovei reprezintă continuarea spre vest și sud-est a marii platforme Podolice Ruse. În fundament se găsesc depozite vechi începând de la silurian și până la sarmațian, cu unele lacune stratigrafice datorate unor transgresiuni marine și a eroziunilor.

e) Nivelul de echipare tehnico – edilitară al zonei și posibilități de asigurare a utilităților

Zona are o echipare edilitară completă – rețea de apă potabilă, rețea canalizare, rețea electrică, rețea de gaze naturale, telefonie.

f) Existența unor eventuale rețele edilitare în amplasament care ar necesita relocare/protejare, în măsura în care pot fi identificate

Nu este cazul.

g) Posibile obligații de servitute

Nu este cazul.

h) Condiționări constructive determinate de starea tehnică și de sistemul constructiv al unor construcții existente în amplasament, asupra cărora se vor face lucrări de intervenții, după caz:

- **Ob.1 – Muzeul de Istorie Roman – Casa Nevruzzi** (monument istoric NT-II-m-B-10660) – nr.cadastral: 55741 – C1, Sc=437 mp, Scd=1001 mp

Din punct de vedere **structural**, **MUZEUL DE ISTORIE ROMAN – CASA NEVRUZZI** prezintă următoarele caracteristici:

Clădirea are regimul de înălțime beci desfășurat pe două niveluri, parter și etaj, cu dimensiunile maxime în plan de 24.47 x 20.44 m. Înălțimea la nivelul parterului este de (3.22...3.55) m, iar la nivelul etajului de (3.55...5.12) m. Cota terenului amenajat este situată la $-(0.10...0.20)$ m față de cota ± 0.00 . Mai mult, rezalitul casei, orientat către sud, spre fostul parc (actuala incinta a Școlii Gimnaziale "Alexandru Ioan Cuza" Roman), are nivelul de călcare al parterului, cu 10 – 20cm coborât sub actualul nivel al curții. Înălțimea la coamă este de +13.37m.

Sistemul structural este alcătuit din:

- Pereți portanți din zidărie de cărămidă plină legată cu mortar slab de var – nisip
- Pereți transversali cu dimensiuni variabile de 0.39 – 0.99 m, incluzând grosimea tencuielii
- Pereți longitudinali cu dimensiuni variabile de 0.39 – 0.80 m, inclusiv grosimea tencuielii
- Planșeu din beton armat ce sprijină pe centuri perimetrice din beton armat, înglobate total sau parțial în grosimea zidurilor, cu grosimea plăcilor de cca. 15 cm
- Scara monumentală de acces la etaj s-a realizat din piatră ce sprijină la capete pe profile metalice
- Pereți și bolți cilindrice orizontale și oblice, din zidărie de piatră și cărămidă la nivelul subsolului parțial (beciul desfășurat pe două niveluri)
- Planșeu din grinzi de lemn cu podină, tăvănuială și trestie peste etaj cu grosimea de cca. 35 cm și parțial din beton pe zona sălilor de expoziție E05 și E06; tavanul peste etaj este pictat parțial.

- La intervențiile din anii 1980 s-au realizat la nivelul planșeului peste etaj două grinzi din beton armat cu secțiunea 25x35 cm, respectiv 30x70 cm; armarea s-a realizat cu etrieri $\Phi 8$ OB37 și bare longitudinale PC52, iar clasa betonului este C16/20.
- Buiandrugii sub formă de bolțișoare din zidărie de cărămidă plină.
- Fundații și elevații din zidărie de piatră cu mortar de var, având lățimea de cca. 80 cm, pozate la adâncimea de – (1.50...1.60) m față de C.T.A., conform sondajului realizat pe zona fără subsol, respectiv la cota pardoselii pe zona cu subsol.

La partea superioară structura se încheie prin intermediul unei șarpante din lemn ecarisat, astereala și învelitoarea din tablă zincată. Șarpanta este o adevărată lucrare de artă inginerească, cu ferme întregi sau capete de ferme. Peste saloanele importante ale clădirii, fermele sunt combinate cu romanate din dulapi pentru realizarea zonelor de acoperiș curb. Trotuarele de protecție sunt din dale modulate, prefabricate, cu borduri marginale iar completările ulterioare s-au realizat din beton turnat monolit. Scările exterioare sunt din beton. Partiul a fost rezolvat cu două axe principale, pe direcția primirii, din str. Cuza Vodă și axul de divertisment cu deschidere spre fostul parc al ansamblului.

La nivelul corpului de clădire, pentru determinarea rezistențelor caracteristice la compresiune a zidăriei de cărămidă și a densității aparente în stare uscată, s-au prelevat probe de la nivelul aticului existent care au fost analizate în laboratorul autorizat al S.C. ETALON P.K. VIA S.R.L. Ca urmare a analizei eșantioanelor prelevate au rezultat următoarele:

Caracteristici	Nivel parter și etaj parțial
Format cărămidă argilă arsă	281x149x54,285x146x60,285x145x57
Marcă cărămidă apreciată	C50
Marcă mortar apreciată	M4

Din punct de vedere arhitectural, MUZEUL DE ISTORIE ROMAN – CASA NEVRUZZI prezintă următoarele caracteristici:

Casa Nevruzzi reprezintă un exemplu remarcabil de arhitectură eclectică din secolul al XIX-lea, cu influențe baroce și elemente decorative specifice stilului neoclasicist.

Păstrând principala caracteristică a barocului, clădirea este concepută cu o asimetrie pronunțată și cu o decorație exterioară destul de bogată, dezvoltată, mai ales, la cele două fațade principale ale clădirii, cu balcoane și frontoane încărcate cu elemente specifice. Cele două nivele sunt despărțite de un brâu în relief, care dă un aspect deosebit de plăcut edificiului, cu toate că restaurarea din ultimii ani, deși a căutat să redea aspectul original cu destulă fidelitate, nu a reușit să folosească la finisare materialul specific sec. al XIX-lea.³

Încărcătura motivelor ornamentale alăturate acelei asimetrii caracteristice barocului, care conferă clădirii un aspect deosebit, prin realizarea a două fațade frumoase și pline de semnificații, în condițiile în care doar una din ele era oferită concetățenilor, prin expunerea direct la stradă, dar destul de retrasă față de ea și pusă în valoare, poate, de rânduri de flori, pe aceeași măsură rezultat al unor specialiști pe care îi bănuim, proprietarul fiind dispus să susțină financiar acest demers. Tot așa cum, cea de a doua fațadă principală, situată în partea de Sud, mult mai bogată în elemente artistice lucrate, deși nu era destinată direct publicului, era probabil însoțită de o livadă cu pomi fructiferi sau de același aranjament floral realizat de specialiști în materie.⁴

Fațada dinspre Vest, paralelă cu str. Cuza-Vodă, deși destul de încărcată, este echilibrată, formând o impresie, nu numai plăcută, dar și de respect, prin proporțiile foarte echilibrate. Soclul, destul de mic, este marcat pe toată lungimea și lățimea construcției, de un profil semicilindric, după care urmează, în elevație, pereții celor două nivele, la parter cu linii orizontale, în relief, imitând acele striații din renașterea italiană, preluate de baroc, iar etajul cu pereții simpli, în care alternează câte două ferestre dreptunghiulare, de la fiecare cameră, cu ancadrame simple, întrerupte de câte trei bolțari pătrați pe cele două laturi și unul alungit pe mijlocul laturii de sus, la parter și total diferit la etaj, unde fiecare fereastră are deasupra o arcadă oarbă susținută de două console sub care se află câte o floare terminată cu o canaforă (ciucure), pe mijlocul ferestrei, sus, un bolțar decorat,

³ URSACHI, Vasile, *Muzeul de Istorie Roman 50 de ani*, editura Grafit, Roman, 2007, p.152 - 153

⁴ Ibidem, p. 153

fereastra fiind subliniată jos cu un segment cu baluștri încastrați în zid. Ancadramentul lateral lăasă impresia unui pilastru cu capitel și bază simplă. Cele două nivele sunt separate de un brâu puternic profilat.⁵

Frontonul, puțin decroșat de la linia clădirii are o ușă în două canate, cu ancadramentul în boltă, cu un bolțar care marchează cheia, flancată de două ferestre, de asemenea în boltă, cu ancadrament simplu, care merge până jos, închizând și acel spațiu cu baluștri încastrați, care subliniază partea de jos a ferestrelor de la parter. Deasupra, la etaj, se află un balcon din fier forjat, foarte frumos lucrat, care este susținut de console metalice. Parapetul balconului este frumos decorat cu motive geometrice. Stâlpii metalici care susțin balustrada, sunt decorați, la rândul lor, cu motive geometrice. Acest balcon se află în fața unei uși cu trei canate, cu arcadă susținută de pilaștri. Cheia de boltă este marcată de un bolțar, frumos decorat. Această ușă este flancată de patru pilaștri cu capiteluri și baze în stil ionic, între ele se află un motiv floral, ghirlande și ciucuri prinse de ovale în relief. Marginile frontonului, la etaj, sunt tratate în stilul deja enunțat, al striurilor orizontale. Deasupra se află cornișa, foarte bogată, compusă de un nivel de ove peste care se află consolele decorate ce susțin linia superioară a profilaturii acesteia. Un fronton în stil clasic, format dintr-o balustradă cu baluștri încastrați, frumos profilați, care flanchează acel fronton clasic format din patru pilaștri cu capitel și bază, care susțin triunghiul acoperișului, iar pe centrul acestuia este plasată emblema cu monograma familiei. Pe mijlocul acestui fronton se află o fereastră rotundă, care ține de luminator. Pe colțurile parapetului se află câte un vas urnă, cu vârful conic. Acoperișul clădirii este mansardat, iar spatele acestui fronton are forma unui trunchi de piramidă și este acoperit cu tablă în solzi.⁶

Cealaltă **fațadă**, spre **Sud**, mult mai bogată și desfășurată pe o suprafață mai mare, prezintă noi caracteristici. Mai întâi, partea centrală este decroșată mai puternic de pe linia clădirii, formând un fronton foarte bogat ornamentat. La parter se află o ușă de intrare, cu arcadă având pe cheie un bolțar roșu flancat de doi bolțari vopsiți în alb, iar ancadramentul, prelungit până la nivelul soclului, decorat pe marginile exterioare cu câte patru bolțari dispuși simetric. Pereții sunt tratați la fel cu cei din prima fațadă, respectiv acele linii

⁵ Ibidem, p.153 - 154

⁶ Ibidem, p. 154

orizontale, care se repetă, însă, și la etaj. Deasupra se află un frumos balcon, desfășurat aproape pe întreaga lungime a frontonului, realizat, de asemenea, din fier forjat, susținut de patru console, de asemenea metalice. Parapetul balconului susținut de patru stâlpi metalici, toate elementele decorative se repetă, fiind identice cu cele de la primul balcon. Deasupra balconului o desfășurare arhitectonică foarte bine realizată. Este vorba de o ușă foarte înaltă, care dă în balcon, flancată de două ferestre, la aceeași înălțime, cu arcuri în plin cintru, cu câte un bolțar frumos decorat care marchează cheia. Arcurile ferestrelor și ale ușii se sprijină pe coloane de mici dimensiuni (pilaștri). Sub ferestre se află câte două ghirlande de flori și fructe. Fiecare din cele două ferestre și ușa sunt separate de câte doi pilaștri cu capiteluri și baze, frumos decorate. Peste această desfășurare se află cornișa, identică cu cea de pe fațada vestică. Deasupra, un alt fronton, de această dată în arc, decorat la partea superioară cu ove identice cu cele din părțile laterale ale cornișei. Pe timpanul arcului, într-un medalion, se află figura unui înger (copil) care se leagănă pe o ghirlandă de flori și fructe. Pe coronament două figuri umane, realizate din teracotă arsă, așezate culcat pe o parte, cu o mână sprijinindu-se pe cot, iar cealaltă adusă pe cap; celălalt personaj, aproape identic, are un picior ridicat din genunchi, partea superioară nu se mai păstrează. Deteriorarea lor nu ne permite să deslușim despre ce personaje mitologice este vorba. În spatele aceluia fronton acoperișul are forma unui bulb, acoperit cu tablă în solzi, pe laterale câte o lucarnă, frumos lucrată, care nu sunt identice cu cele de pe restul acoperișului.⁷

Toate la un loc formează un fronton de fațadă cu o bogată decorație, având elementele diferite, specific unui stil eclectic, în care domină aspectul unui baroc oriental târziu. Părțile laterale ale acestui fronton – fațadă au câte o fereastră, la parter, identică cu cele din față, care flanchează ușa de la intrare, iar la etaj, câte o fereastră identică cu cele două din zona balconului, doar că aceasta este flancată de câte un singur pilastru (și nu de doi). De o parte și de alta, pe pereții de Sud ai clădirii se află câte o fereastră, atât la parter cât și la etaj, identice cu cele de pe fațada dinspre Vest. **Partea laterală nordică** are doar trei ferestre identice cu cele de la etaj din fațada vestică și două la parter, la fel cu cele de pe fațada vestică de la parter. Între ele se află o ușă de intrare la beci. **Pe latura din spate** –

⁷ Idem

spre Est, o ușă de serviciu și câteva ferestre la parter, identice cu cele de pe fațada sudică zidul tratat ca și în celelalte părți ale clădirii. La etaj cele patru ferestre dreptunghiulare, nu mai au ancadramente. Colțurile clădirii sunt marcate de pilaștri decorati în stilul pereților de la parter. În partea de Est a acoperișului se află o lucarnă identică cu cele din partea vestică a acoperișului. Toată cornișa din zona estică și nordică este subliniată de șirul de ove și profilatura specifică. Toate elementele decorative care însoțesc acest monument arhitectonic constituie un exemplu de arhitectură specifică celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea. Toate ușile și ferestrele sunt prevăzute cu gratii metalice, cu vârfurile barelor verticale modelate în formă de lance, cu excepția celor patru de pe laterala de la parter, care sunt modelate în forme geometrice, probabil singurele păstrate în original, fiind aproape identice, ca model, cu parapetele balcoanelor.⁸

Interiorul, care trebuie să fi fost extrem de spectaculos în primii săi ani de existență, mai oferă astăzi doar câteva elemente pe baza cărora s-ar putea reconstitui ambianța de odinioară. Ne gândim la cele trei plafoane care mai păstrează pictura sau urme de decorație murală, la etaj, în aripa sud-estică a clădirii. În ultimii ani, cu prilejul unor reparații, s-au descoperit fragmente de pictură și în alte două săli, în partea estică a etajului. Decorația a fost realizată în tempera, asociind ornamente din papier maché și baghete profilate din lemn poleit cu foiță argintie, ansamblul exploatând un extrem de larg repertoriu de motive, de la frizele de inspirație pompeiană, motivele geometrice grecești, scene camailleux cu personaje mitologice până la ghirlande și cununi baroce cu flori și fructe, totul structurat într-o compoziție care avea oroare de spațiu gol. Alternanța motivelor, diversitatea mijloacelor de transpunere (pictură cu pensula, cu șablonul, basorelief) creează o senzație acută de saturație, echilibrată doar de gama cromatică foarte rafinată, dominată de culori reci, cu numeroase nuanțe, stăpânite de un virtuoz al spațiului decorativ. Fundalurile gri-bleu pun în evidență accentele viu colorate ale ghirlandelor și cununilor de fructe și flori și subliniază reliefurile grizate ale scenelor mitologice. Nu se păstrează elemente despre forma corpurilor de iluminat, pentru care au fost proiectate cele cinci cârlige (câte unul în fiecare colț al tavanului și unul central), dar presupunem, în concordanță cu gustul epocii și ansamblul decorativ în general, că erau candelabre din cristal sau sticlă de

⁸ Ibidem, p. 155

Murano, care prin prețiozitatea lor completau aspectul festiv al acestor încăperi, iar după dimensiuni și ornamentație trebuia să fi fost sala de recepții.⁹

Camera alăturată, de dimensiuni modeste, posedă un plafon pictat în aceeași manieră, dar cu o tematică și o gamă cromatică mai sobră, cu ornamente de un eclectism mai puțin agresiv. Dominată de culori calde, are un caracter mai intim, mai puțin dominator. Casa scârilor, de mari dimensiuni datorită accesului generos, înconjurat de un parapet cu mici colonete de marmură, prezintă la rândul său un tavan pictat, căruia i s-a acordat o importanță deosebită, dat fiind rolul său în formarea primei impresii asupra vizitatorilor. Ornamente geometrice și florale, fonduri aurii, bagheta profilată care mărginea tavanul, asociate cu un mare candelabru central și cu oglinda uriașă care multiplica lumina ce se revărșa prin ferestrele de deasupra intrării principale, cascada de flori din vasul încastrat în balustradă, basoreliefurile cu palmete ce decorau ancadramentele ușilor și baza colonetelor, sunt tot atâtea detalii care vorbesc despre gustul unui cunoscător în ale artei sau cel puțin despre un comanditar care a știut să-și aleagă arhitectul și decoratorul, pentru a obține confortul dorit. Și a apelat la unul dintre artiștii formați la școala austriacă, maeștri ai genului, care cutreierau Europa, presărând modele și motive din vastul lor repertoriu decorativ, racordând localități sau domenii de talia Romanului la ultimele tendințe ale modei occidentale.¹⁰

Starea de conservare

Construcția prezintă degradări vizibile la nivel structural și arhitectural, ca urmare a lipsei lucrărilor de întreținere și reparații. Din punct de vedere al izolării termice și al economiei de energie, ansamblul anvelopei clădirii prezintă elemente de închidere degradate (uși, ferestre). Din punct de vedere igienico – sanitar clădirea este dotată cu instalații sanitare, termice și electrice. La momentul actual acestea sunt degradate.

La nivelul fațadelor se întâlnesc local zone cu decolorări și desprinderi locale de tencuială ca urmare a acțiunii factorilor climatici. La nivelul tencuielilor interioare se pot observa fisuri orizontale, verticale și înclinate, tencuieli umede și igrasie în special la partea inferioară a pereților parterului (cu precădere acolo unde nivelul de călcare al clădirii se afla sub nivelul

⁹ Ibidem, p.47 - 48

¹⁰ Ibidem, p.48

terenului amenajat), precum și la nivelul tavanului peste etaj pe zonele în care s-a infiltrat apa din precipitații. Acoperișul prezintă deficiențe majore ca urmare a lipsei de etanșeitate a învelitorii. Se pot observa degradări la nivelul cornișei, soclului și trotuarelor care înconjoară clădirea.

La nivel structural se pot observa degradări sub formă de fisuri în zona golurilor, degradări și putreziri locale ale elementelor structurale din lemn ale șarpantei și planșeului, umiditate la nivelul pereților structurali din zidărie.

Din analiza deplanărilor, fisurilor și crăpăturilor clădirii se poate trage concluzia că degradările se datorează în principal cutremurelor, a lipsei conformării seismice structurale, a materialelor inferioare, a infiltrațiilor la nivelul structurii de rezistență, tasării terenului și a fenomenelor de îngheț – dezgheț. Investigațiile arată că, pe parcursul exploatării clădirii expertizate, au fost realizate intervenții la nivelul elementelor verticale ale structurii de rezistență prin crearea sau închiderea de goluri, realizarea de pereți interiori de compartimentare. Intervențiile nestructurale s-au limitat la repararea finisajelor interioare și exterioare, la instalații, înlocuire învelitoare și la reparații de ordin curent la intervale rare de timp.

Degradări provenite din acțiunea seismică și alte acțiuni:

- Fisuri în zidăria de cărămidă, în special peste golurile de uși și ferestre
- Fisuri orizontale, verticale și înclinate la nivelul tencuielilor interioare și exterioare
- Tencuieli ale fațadelor decolorate, scorojite local, afectate de infiltrarea apelor meteoritice și de efectul de îngheț – dezgheț
- Finisajele exterioare degradate – profilaturi cu porțiuni mici lipsă, desprinderi, reparații necorespunzătoare, tencuieli desprinse, tâmplăria uzată, pardoseli balcoane putrezite, elemente de fier forjat afectate de coroziune, trotuarele și scările de acces uzate puternic etc.
- Umiditate la nivelul elementelor structurale din cărămidă și a tencuielilor
- Umiditate de capilaritate prezentă la interior, la cote de (30..50) cm la nivelul parterului

- Fisuri, zone cu umiditate și desprinderea locală a tencuielilor interioare la nivelul planșeului peste etaj, ca urmare a infiltrațiilor
- Degradarea locală a elementelor structurale din lemn ale planșeului peste etaj, pe zonele cu infiltrații
- Șarpanta prezintă elemente degradate parțial ca urmare a lipsei etanșeității la nivelul învelitorii și acțiunii biologice asupra materialului lemnos; la nivelul șarpantei pe latura de sud-vest și sud există un pop, grindă și un căprior iar pe latura de est o contrafișă la nivelul cărora infiltrațiile pluviale care au facilitat dezvoltarea fungilor *Androdia vaillantii* pe lemnul de rășinoase pe care l-a degradat sub formă de putregai brun – prismatic pe zone limitate, conform datelor din expertiza biologică întocmită de prof. univ. dr. habil. Nicoleta Vornicu; Starea de conservare deficitară a acoperișului a dus la pătrunderea masivă a umidității provenită din precipitații la interior, prin extradaturile tavanelor etajului până la suprafața interioară, respectiv pe unele arii ale stratului de culoare, arii vizibil afectate cu diverse forme de degradare și atac biologic.
- Umiditate de 8-12% la nivelul elementelor lemnoase din componența șarpantei, conform datelor din expertiza biologică întocmită de prof. univ. dr. habil. Nicoleta Vornicu;
- Astereala prezintă pete de umiditate, zone cu rupturi, fragilizări, putreziri conform expertizei biologice
- Degradări datorate agenților biologici ce depășesc 65% din elementele lemnoase ale tâmplăriei exterioare – ferestre, conform datelor din expertiza biologică întocmită de prof. univ. dr. habil. Nicoleta Vornicu;
- Putrezirea care degradează lemnul din grinzi, căpriori, pop și astereală, pe adâncimi cuprinse între 0.5 – 17cm, conform expertizei biologice;
- Degradări severe la nivelul tâmplăriei
- Degradarea severă a învelitorii și a cornișei
- Lipsa unei sistematizări eficiente atât pe verticală cât și în plan la nivelul construcției
- Degradări la nivelul ornamentelor de fațadă
- Instalațiile sanitare, electrice și termice sunt învechite

Din analiza seismelor care au avut loc de-a lungul timpului se poate afirma faptul că structura a fost supusă unor cutremure majore, cum au fost cele din 1893, 1901, 1908, 1940, 1977, 1986 cu peste 7.0 pe scara Richter. Cele mai recente seisme suportate de clădire au fost cele din 2013, 2014 și 2016 cu magnitudini mai mari de 5.5 pe scara Richter.

Riscuri la adresa monumentului istoric

Au fost evaluate riscurile identificate, în raport cu probabilitatea producerii și cu gravitatea impactului potențial. Se vor avea în vedere următoarele categorii de riscuri:

- **Riscuri directe**

- generate de starea de degradare a clădirii: Starea de degradare a monumentului afectează direct materialele și elementele arhitecturale. Dacă aceste surse de degradare nu sunt remediate, există riscul ca daunele să devină ireversibile, ceea ce poate duce la pierderea unor elemente arhitecturale și artistice valoroase, care ar putea fi imposibil de recuperat.
- asociate cu fenomene naturale: Clădirea este vulnerabilă la cutremure, prezentând fisuri extinse din cauza seismelor majore din trecut. Fără consolidare seismică, riscul de prăbușire parțială sau totală în cazul unui cutremur viitor este ridicat, afectând grav integritatea monumentului.
- asociate cu activități umane: Restaurările neadecvate sau intervențiile neautorizate pot altera imaginea și materialul original al monumentului. Utilizarea de materiale moderne nespecifice și metode nepotrivite poate compromite autenticitatea arhitecturală și estetică a monumentului, conducând la o pierdere semnificativă a valorii sale culturale. Menținerea actualei sistematizări, cel puțin în zona perimetrală a casei, unde nivelul curții este aproximativ la nivel cu nivelul parterului, uneori chiar mai jos, facilitează existența unui mediu umed prin prezența apei în structura hidrofilă a pereților, odată cu degradările specifice.

- **Riscuri indirecte**

- pierderea valorii culturale: Degradarea continuă a clădirii din lipsa intervențiilor de restaurare poate duce la pierderea ireversibilă a valorii sale culturale și istorice. Elementele arhitecturale și artistice care definesc unicitatea monumentului se pot degrada până la punctul în care nu mai pot fi recuperate, diminuând astfel importanța sa ca reper cultural pentru comunitate și pentru moștenirea istorică. Este evidentă incompatibilitatea dintre materialul folosit pentru marea parte din plastica decorativă a fațadelor - teracota, un material relativ fragil și tencuielile de ciment puternic ancorate de suport, folosite pe suprafețe ample ale tuturor fațadelor la intervențiile anilor '80.
- diminuarea atractivității turistice: Un monument aflat într-o stare avansată de degradare poate pierde interesul turistic, ceea ce ar avea un impact negativ asupra economiei locale. Turiștii ar putea evita vizitarea unui obiectiv neîngrijit, ceea ce ar reduce veniturile generate de turism și ar afecta comunitatea locală.
- impact asupra imaginii locale: Un monument istoric aflat în ruină poate afecta negativ imaginea orașului Roman. Imaginea unui monument degradat poate proiecta un mesaj de neglijență și lipsă de interes față de patrimoniul cultural, afectând astfel prestigiul orașului.
- pierderi economice: Ignorarea nevoilor de restaurare ale monumentului poate duce la acumularea unor probleme structurale și estetice, care în timp vor necesita intervenții mult mai costisitoare. Costurile de restaurare cresc exponențial cu fiecare an de neglijență, punând presiune pe resursele financiare disponibile
- **Riscuri contextuale**
 - probleme economice la nivel local sau național: În perioade de criză economică, fondurile disponibile pentru restaurarea și întreținerea patrimoniului cultural pot fi reduse considerabil. Acest lucru poate întârzia sau chiar opri complet proiectele de restaurare necesare. În acest context, monumentele istorice, inclusiv Casa

Nevruzzi, ar putea suferi degradări suplimentare din cauza lipsei de întreținere și a intervențiilor necesare.

- poluare și schimbări climatice: Poluarea atmosferică și schimbările climatice, cum ar fi variațiile extreme de temperatură, precipitațiile excesive și creșterea nivelului umidității, pot afecta în mod direct starea de conservare a monumentului. Aceste schimbări pot accelera degradarea materialelor de construcție și pot crea noi provocări în gestionarea și protejarea monumentului.

Concluzii

Având în vedere starea de conservare a monumentului (descrișă anterior) și valoarea istorico - culturală a acestuia, coroborată cu importanța acestui obiectiv pentru comunitatea locală, devine evidentă necesitatea lucrărilor de intervenție menite să remedieze degradările. Aceste intervenții sunt esențiale pentru asigurarea protecției, conservării și punerii în valoare a monumentului, precum și a transmiterii valorilor protejate către generațiile viitoare.

Principalele direcții ale proiectului includ restaurarea, consolidarea, reabilitarea, respectând principiile de protejare a patrimoniului imobil.

i) Reglementări urbanistice aplicabile zonei conform documentațiilor de urbanism aprobate – plan urbanistic general/plan urbanistic zonal și regulamentul local de urbanism aferent.

Conform Documentației de Urbanism faza P.U.G. imobilul este cuprins în **zona centrală și alte zone cu funcțiuni complementare și de interes public**. De asemenea, imobilul este localizat în **zona F**: Zona cu valoare ambientală în lungul străzii Dobrogeanu Gherea, între străzile Cuza Vodă și Miron Costin cuprinzând următoarele monumente: Casa Fălcoianu, Hanul Vițig, Școala nr.3 (fosta Școală Normala), Biserica Precista Mică, case cu valoare ambientală (sediul Protopopiatului, Casa Parohială).

j) **Existența de monumente istorice/de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau în zona imediat învecinată; existența condițiilor specifice în cazul existenței unor zone protejate sau de protecție**

Casa Nevruzzi este localizată în **zona F**: Zona cu valoare ambientală în lungul străzii Dobrogeanu Gherea, între străzile Cuza Vodă și Miron Costin cuprinzând următoarele monumente - Casa Fălcoianu, azi Muzeul de Istorie (*cod L.M.I. NT-II-m-B-10659*), Hanul Vițig, azi locuințe (*cod L.M.I. NT-II-m-B-10679*), Școala nr.3 (fosta Școală Normală) (*cod L.M.I. NT-II-m-B-10661*), Biserica „Intrarea în Biserică”, „Precista Mică ” (*cod L.M.I. NT-II-m-B-10678*, case cu valoare ambientală (sediul Protopopiatului, Casa Parohială).

Imobilul nu este inclus în situri arheologice, conform R.A.N. (Repertoriul Arheologic Național).

2.3 Descrierea succintă a obiectivului de investiții propus din punct de vedere tehnic și funcțional

Scurt istoric¹¹

Construcția și contextul inițial (secolul al XIX-lea)

- **Prima jumătate a secolului al XIX-lea:** Clădirea este construită de familia boierească Nevruzzi, care avea mai multe moșii în zona Romanului. Deși nu există o dată exactă a construcției, stilul arhitectural baroc și tehnicile folosite sugerează această perioadă. Clădirea era inițial o reședință unifamilială, de mare importanță, destinată boierului Nevruzzi.
- **Arhitectura:** Clădirea este realizată în stil baroc, specific epocii, și prezintă elemente distincte precum două nivele separate de un brâu în relief, caracteristic stilului baroc. Se presupune că arhitectul era de origine vieneză, comparând această construcție cu alte edificii din epocă din zona Romanului. Palatul era

¹¹ CARO SERV, *Studiu istoric*, Conservarea, protejarea și promovarea Muzeului de Istorie Roman – Casa Nevruzzi, 2016

înconjurat de o curte impresionantă cu livadă, în acord cu monumentalitatea clădirii.

Evenimente istorice importante (Primul Război Mondial)

- **1914 - 1918:** În timpul Primului Război Mondial, palatul Nevruzzi a găzduit personalități importante, printre care regele Ferdinand și regina Maria.

Donarea către stat și deteriorarea (1923-1939)

- **1923 sau 1934:** După război, familia Nevruzzi începe să aibă dificultăți economice, ceea ce determină ultima descendentă, Elena Nevruzzi, să doneze clădirea statului. Anumite surse menționează anul 1923 ca dată a donației, în timp ce alte surse indică 1934. După donarea către stat, clădirea trece printr-o perioadă de nefolosință.
- **1939:** Clădirea se află într-o stare avansată de deteriorare, iar la un inventar al proprietăților comunale, aceasta este evaluată la o sumă foarte mică, 1.991.600 lei. Elementele artistico-arhitecturale (stucaturile, lambriurile și parchetele cu intarsii, parțial tâmplăria interioară) au început să se deterioreze, multe dispărând complet.

Utilizarea în Al Doilea Război Mondial și postbelic

- **Al Doilea Război Mondial (1939-1945):** În această perioadă, clădirea este transformată în spital pentru bolnavi și răniți de tifos, deoarece spitalele din România nu mai făceau față numărului mare de pacienți. Clădirea este folosită în mod intens, fără reparații majore.
- **1947:** După război, clădirea devine sediul Biroului Raional de partid al PCR, marcând începutul utilizărilor administrative și educaționale.

Transformări și degradări în perioada comunistă (1947-1978)

- **1947 - 1978:** Clădirea trece printr-o serie de utilizări diferite. A fost folosită ca școală de meserii pentru fete și apoi ca orfelinat. În această perioadă, multe dintre

elementele originale de decor, cum ar fi stucaturile și lambriurile, au fost pierdute sau modificate substanțial. În 1978, orfelinatul este mutat din clădire din ordinul prim-secretarului PCR de atunci, iar clădirea rămâne fără o destinație clară, continuând să se degradeze.

Restaurarea și atribuirea către Muzeul de Istorie (1983 - 1994)

- **1983:** Trustul de Construcții Roman începe lucrările de reabilitare a clădirii, înlocuind bolțile de peste parter cu un planșeu de beton armat și reface învelitoarea acoperișului.
- **1988:** Palatul Nevruzzi este atribuit definitiv Muzeului de Istorie din Roman. Se efectuează lucrări de amenajare, inclusiv instalarea de încălzire centrală, refacerea pardoselilor și tencuielilor exterioare.
- **1990 - 1994:** Lucrările de restaurare și amenajare a muzeului continuă, iar în 1994, clădirea este deschisă publicului ca muzeu, găzduind expoziția permanentă de bază.

Reabilitarea arhitecturii monumentului desfășurată între **1983-1990**, prin intervențiile care s-au executat a produs stabilizarea edificiului grav afectat de cutremure și de lipsa de întreținere corespunzătoare, de asemenea la intervențiile exterioare s-au păstrat decorațiile de pe fațade în forma originală, și datorită acestei abordări de tratare a elementelor ce definesc stilul decorativ al arhitecturii, acestea există și în prezent. Doar "materialul de finisare" al fațadelor spune Vasile Ursachi - directorul de atunci al muzeului - în Monografia „Muzeul de istorie din Roman: 50 de ani”, la p. 46 „nu este specific jumătății secolului al XIX-lea”, evident referindu-se la compoziția tencuielii noi din ciment, cu adaos de praf de piatră și la aspectul său. ¹²

Funcțiunea actuală

¹² SOLOMONEA, Carmen Cecilia, *Expertiză tehnico – economică a picturilor murale din interiorul Muzeului de Istorie "Casa Nevruzzi"*, 2023, p. 10

- **1994 - prezent:** Muzeul de Istorie din Roman este funcțional, având organizate expoziții permanente în cele 19 încăperi ale clădirii. Aceasta expune o bogată colecție arheologică, incluzând obiecte din neolitic, perioada dacică și medievală, fiind un important centru cultural și istoric din orașul Roman.

Identificarea valorilor și semnificațiilor monumentului istoric

- **Valori locale**, atribuite de comunitate (formalizate sau nu)

Valorile locale ale **Căsuței Nevruzzi**, actualul Muzeu de Istorie Roman, sunt strâns legate de semnificația sa culturală, istorică și identitară pentru comunitatea din Roman. Aceste valori sunt deopotrivă formalizate, prin recunoașterea oficială a statutului de monument istoric, dar și informalizate, prin percepția și atașamentul localnicilor față de acest monument.

Simbol identitar și cultural: Casa Nevruzzi este un element esențial al identității culturale a comunității. Fiind unul dintre cele mai vechi și importante edificii din Roman, ea reflectă o parte semnificativă din istoria orașului și contribuie la conturarea unei conștiințe locale puternice. Locuitorii orașului asociază clădirea cu perioade istorice majore, cum ar fi epoca boierească și perioada interbelică, dar și cu momente cheie din viața comunității, cum ar fi vizita Regelui Ferdinand I în timpul Primului Război Mondial. Prin restaurarea sa și transformarea în muzeu, Casa Nevruzzi a devenit un loc în care istoria și cultura locală sunt protejate și transmise generațiilor următoare. Acest proces de conservare subliniază valorile locale ale comunității care dorește să-și păstreze și să-și valorifice moștenirea culturală.

Rol educațional și formator: Casa Nevruzzi joacă un rol important în educația și formarea culturală a localnicilor, mai ales prin funcția sa de muzeu. Aici se desfășoară numeroase activități educaționale, inclusiv expoziții, ateliere și evenimente culturale, care îmbogățesc cunoștințele despre istoria locală și națională. Această funcție educativă transformă monumentul într-un spațiu de întâlnire și interacțiune, unde copiii, tinerii și adulții pot învăța despre trecutul lor și despre valorile culturale care definesc identitatea orașului.

Simbol al continuității și adaptabilității: Monumentul este perceput de comunitate ca un simbol al continuității în fața schimbărilor socio-politice majore. Clădirea a supraviețuit

multiplelor transformări din oraș, adaptându-se nevoilor și vremurilor. De la reședință boierească, sediu de partid și orfelinat, până la muzeu, Casa Nevruzzi a fost integrată constant în viața localnicilor. Judecând după modul de amplasare a substructurii beciului, prin raportare la planimetria clădirii, este foarte probabil ca acesta să facă parte dintr-o etapă necunoscută a construcției, cel mai probabil o altă construcție (dispărută), peste care a fost suprapusă actuala clădire edificată în anul 1881.

- **Valori contextuale** – privind mediul fizic, natural și amenajat/ construit în care se găsește monumentul istoric

Clădirea „Casa Nevruzzi” este amplasată într-o zonă urbană istorică a municipiului Roman, pe strada Cuza Vodă, nr. 26. În vecinătatea sa se află alte clădiri istorice, precum „Casa Fălcoianu” (tot parte a patrimoniului Muzeului de Istorie), iar întreaga zonă este dominată de construcții din perioada comunistă și instituții educaționale, precum Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza.” Această localizare subliniază legătura strânsă dintre vechi și nou în peisajul urban din Roman, Casa Nevruzzi fiind un element de ancorare în trecutul istoric al orașului. Arhitectura sa eclectică, ce îmbină elemente neoclasiche și baroce, domină vizual peisajul înconjurător, aflându-se în contrast cu clădirile mai moderne din apropiere.

- **Valori relaționale** – sociale, economice

Rolul social și coeziunea comunității: Monumentul istoric „Casa Nevruzzi” joacă un rol esențial în viața socială și culturală a orașului Roman. Fiind transformat într-un muzeu, acesta funcționează ca un punct central pentru educația culturală și istorică a comunității locale și a vizitatorilor. Este locul unde se organizează evenimente culturale, expoziții și activități educaționale, având astfel un impact social major.

Turism și promovarea patrimoniului: Muzeul contribuie la economia locală prin atragerea de turiști, ceea ce stimulează indirect și alte sectoare economice, cum ar fi restaurantele, hotelurile și serviciile conexe. Din punct de vedere social, restaurarea și păstrarea acestui monument reflectă dorința comunității de a conserva valorile tradiționale și de a celebra istoria locală. Astfel, Casa Nevruzzi devine un simbol al identității locale și al coeziunii

sociale, reprezentând un spațiu de legătură între generații și între diverse straturi ale societății.

- **Valori convenționale** – istorice și artistice, tehnice și științifice (opțional, prezentarea poate avea la bază structura din normele de clasare și inventariere a monumentelor istorice)

Valoarea urbanistică

Valoarea urbanistică a Casei Nevruzzi este dată de amplasarea sa centrală, pe strada Cuza Vodă din municipiul Roman, într-o zonă cu funcțiuni complementare și de interes public, conform documentației de urbanism faza P.U.G. Aceasta face parte dintr-un ansamblu de clădiri istorice cu valoare ambientală ridicată, printre care se numără Casa Fălcoianu, Hanul Vițiș, Școala nr. 3 și Biserica Precista Mică.

Fiind situată în zona F, o zonă cu valoare ambientală deosebită, Casa Nevruzzi contribuie la menținerea identității urbanistice și culturale a centrului orașului Roman. În plus, poziționarea sa strategică în această zonă permite integrarea sa armonioasă într-un circuit turistic și cultural important, în care clădirile cu funcțiuni culturale, educaționale și administrative interacționează constant cu mediul social și economic din Roman.

Arhitectura sa eclectică și detaliile baroce aduc o contribuție estetică valoroasă, oferind un contrast vizual față de clădirile mai moderne din zonă. Monumentul joacă astfel un rol cheie în coerența și continuitatea peisajului urban, fiind un element de legătură între trecutul istoric și prezentul orașului. De asemenea, prin funcția sa de muzeu, Casa Nevruzzi atrage atât localnici, cât și turiști, contribuind la revitalizarea urbană și economică a zonei centrale.

Valoarea arhitecturală

Casa Nevruzzi reprezintă un exemplu remarcabil de arhitectură eclectică din secolul al XIX-lea, cu influențe baroce și elemente decorative specifice stilului neoclasicist. Volumetria de inspirație neoclasică, caracterizată prin formă rigidă, simetrie și ferestre cu frontoane triunghiulare, este completată de decoruri predominant baroce, incluzând bosaje și brâie multiple, cartușe cu ornamente florale, balcoane cu balustrade elaborate din fier

forjat și un fronton curbat deasupra intrării principale. La aceste considerente, se adaugă prezența substructurii beciului, element de valoare din punct de vedere al materialelor și tehnicii de construire, diferite față de cele ale suprastructurii. Integrarea în noua clădire, prezintă oarecare stângăcii: fundațiile clădirii suprapun parțial zidurile beciului, iar fațada de nord - prin prezența accesului la beci, pierde coerența raportului plin - gol, specifică stilului de arhitectură, coerența manifestată la celelalte trei fațade.

Valoarea artistică

Casa Nevruzzi deține o valoare artistică remarcabilă datorită decorului său exterior și interior, ce reflectă influențele stilistice baroce și eclecticice, predominante în arhitectura aristocratică a secolului al XIX-lea din România.

Picturile murale și detaliile decorative interioare: Una dintre cele mai valoroase componente artistice ale Casei Nevruzzi este reprezentată de picturile murale din interior. Lucrările de restaurare a picturii din anii 1991 – 1994, au scos la iveală autorul picturii și data realizării ei: „Decoration Maler Ludvik Braner 1884” (pictor decorator, Ludvik Braner 1884). Compoziția tavanului și motivele ornamentale din decorațiile murale atestă faptul că pictorul decorator era un bun profesionist, care a particularizat fiecare încăpere a etajului casei, cel puțin, cu picturi murale diferite ca forme și tonuri de culoare, dând un aspect somptuos acestui edificiu. În mod sigur și pereții aveau o tonalitate atribuită care a fost gândită în armonie cu tonurile de pe tavane. Pe cele trei tavane vizibile, există un repertoriu amplu de elemente ornamentale, care includ frize de influență antică – din arta etruscă și pompeiană, din arta antică greacă – scene de mici dimensiuni cu personaje mitologice, unele arii pictate în manieră monocromă (camaillaux), ghirlande și cununi baroce cu flori și fructe.

Picturile murale care se păstrează în prezent la interiorul Casei Nevruzzi decorează tavanele a trei săli de la nivelul etajului, respectiv Sala 2 Salonul mare (Sala E 08)– *Sala Unirii*, Sala 1 Salonul mic și tavanul de deasupra casei scării.

Plastica exterioară: Păstrând principala caracteristică a barocului, clădirea este concepută cu o asimetrie pronunțată și cu o decorație exterioară destul de bogată, dezvoltată, mai ales, la cele două fațade principale ale clădirii, cu balcoane și frontoane încărcate cu elemente specifice. Cele două nivele sunt despărțite de un brâu în relief, care dă un aspect deosebit de plăcut edificiului, cu toate că restaurarea din ultimii ani, deși a căutat să redea aspectul original cu destulă fidelitate, nu a reușit să folosească la finisare materialul specific sec. al XIX-lea.¹³

Valoare memorială

Casa Nevruzzi are o valoare memorială deosebită datorită legăturii sale cu familia boierească Nevruzzi și a funcțiilor importante pe care le-a îndeplinit de-a lungul timpului. Familia Nevruzzi, una dintre familiile boierești importante ale Moldovei, a avut o influență semnificativă asupra dezvoltării sociale și economice a orașului Roman, iar casa lor a devenit un simbol al acestei moșteniri aristocratice. Prin asocierea cu această familie, clădirea a dobândit o valoare memorială durabilă, amintind de perioada boierească și de contribuțiile acestei elite la viața comunității.

De-a lungul secolului XX, Casa Nevruzzi a trecut prin mai multe transformări funcționale, fiecare etapă reflectând schimbările politice și sociale majore ale vremii. A fost transformată în sediu politic în perioada comunistă, apoi în orfelinat, aceste schimbări adăugând noi straturi de semnificație istorică. Fiecare utilizare succesivă a clădirii a făcut ca aceasta să devină un martor al istoriei orașului și al modului în care comunitatea s-a adaptat diferitelor regimuri și provocări.

Evaluarea autenticității

Valoarea arhitecturală a clădirii impune o atenție deosebită în tratarea elementelor definitorii, având în vedere că este o realizare remarcabilă într-un context în care astfel de exemple sunt rare în Moldova. Se pare că doar Primăria Municipiului Iași ar putea rivaliza cu motivele reprezentative ale acestui stil eclectic, ce include numeroase elemente ale barocului oriental din secolul al XIX-lea. Această caracteristică conferă clădirii un aer de

¹³ URSACHI, Vasile, *Muzeul de Istorie Roman 50 de ani*, editura Grafitec, Roman, 2007

unicitate sau cel puțin de raritate. De asemenea, interiorul, cu câteva plafoane pictate de o echipă specializată venită din Centrul European, mai precis din Austria, pentru a satisface gusturile unui bogătaș local, reprezenta la acea vreme un motiv de mândrie pentru o societate care aspira să se alinieze influențelor occidentale.¹⁴

a) destinație și funcțiuni

• **Ob.1 – Muzeul de Istorie Roman – Casa Nevruzzi cod L.M.I. NT-II-m-B-10660**

Funcțiunea:	muzeu
Dimensiunile generale (gabarit):	24.47 x 20.44 m
Suprafața construită:	437 m ²
Suprafața construită desfășurată:	1001 m ²
Regim de înălțime:	beci desfășurat pe două niveluri, P+1

POT existent și propus = 24.64 %

CUT existent și propus = 0.56

b) caracteristici, parametri și date tehnice specifice, preconizate

Pornind de la starea fizică a monumentului descrisă anterior și de la valoarea istorico-culturală mare a monumentului, coroborată cu importanța acestui obiectiv pentru comunitatea locală, rezultă că sunt necesare lucrări de intervenții în vederea eliminării surselor degradărilor descrise anterior, pentru asigurarea protecției, conservării și punerii în valoare a acestuia, precum și a transmiterii valorilor protejate către viitor.

O primă etapă avută în vedere este cea de proiectare: realizarea a studiilor necesare și documentațiilor tehnice, împreună cu activitatea de educare a comunității și creșterea gradului de conștientizare a valorii patrimoniului cultural, de participare a comunității la implementarea proiectului, urmată firește de executarea lucrărilor.

¹⁴ URSACHI, Vasile, *Muzeul de Istorie Roman 50 de ani*, editura Grafit, Roman, 2007

INTERVENȚII DIRECTE

Lucrări de consolidare¹⁵

Având în vedere clasa de risc seismic în care este încadrată structura și starea de avariere a acesteia, se propun următoarele lucrări de intervenție, conform expertizei tehnice – soluția minimală:

- Refacerea continuității zidăriei, acolo unde este necesar, înlocuirea zidăriei afectate de acțiunea apei și a fenomenelor de îngheț – dezgheț și injectarea zonelor de contur
- Injectarea fisurilor existente în corpul de clădire cu un amestec de lapte de ciment tras; dacă fisurile sunt mari zonele se pot desface și reface local sau consolida prin coasere cu scoabe din oțel;
- Injectarea în volum a corpului de clădire expertizat cu un amestec de lapte de ciment tras; pereții exteriori de închidere se vor injecta la fața interioară; dacă se constată zone cu zidărie umedă aceasta se va usca în prealabil; măsura de consolidare este condiționată de cercetările ulterioare privind picturile murale existente în interiorul imobilului
- Uscarea pereților umeziți și realizarea unor injectări în volum la nivelul pereților și bolților din zidărie de la nivelul subsolului;
- Dispunerea de stâlpișori/lamele din beton armat, de clasa monim C20/25, armați cu bare independente Bst500C și etrieri Pc52 sau Bst500C, la colțuri, intersecțiile de pereți structurali și în lungul peretelui astfel încât distanța dintre aceștia să nu depășească 5.0m, legați la partea inferioară și superioară prin centuri de beton armat; pentru pereții perimetrali elementele de consolidare se vor dispune la fața interioară a acestora; barele de armătură se vor lega la partea inferioară și superioară în centurile propuse, iar peste parter de centurile existente; zidăria se va ancora de stâlpișori/lamele prin intermediul unor armături dispuse în rosturile orizontale; la nivelul sălii de la etaj, cu înălțimea liberă de cca. 5.12m se va dispune centura la cota +4.00m față de cota pardoselii etajului; lucrările de consolidare prin dispunerea

¹⁵ SZALONTAY, Coloman Andrei, *Expertiză Tehnică*, Iași, 2023

elementelor suplimentare de confinare vor ține cont de concluziile expertizei picturilor murale existente în interiorul imobilului.¹⁶

- Consolidarea fundațiilor existente prin injectarea în volum a acestora și dispunerea unor grinzi de fundare din beton armat de o parte și de alta a fundației existente interioare, respectiv la fața interioară a fundației exterioare, ancorate în fundația existentă, pe care vor descărca stâlpișorii/lamelele din beton armat de la nivelul suprastructurii; talpa grinzilor propuse va fi la aceeași cotă cu talpa fundației existente;¹⁷
- La nivelul elevației, pentru a stopa acțiunea apei de capilaritate se vor realiza injectări cu soluție hidrofobă;
- Igienizarea podului, desfacerea stratului de cărămidă plină existentă la partea superioară a planșeului peste etaj, inventarierea degradărilor și consolidarea sau înlocuirea elementelor structurale din lemn degradate, dispunerea a două straturi de dulapi din lemn, la 45° perpendicular unul peste celălalt, pentru rigidizarea în plan a planșeului și termoizolarea acestuia; lucrările se vor realiza cu o deosebită atenție, fără a produce vibrații care să afecteze pictura murală a tavanelor de peste etaj;
- Conform expertizei biologice elementele șarpantei cu excepția asterelii, a unui pop, o grindă și un căprior pe latura de sud – vest și sud, respectiv contrafișă pe latura de est, prezintă o stare de conservare bună din punct de vedere biologic, astfel încât se impun completări și/sau reparații la nivelul acesteia pentru creșterea capacității portante – înlocuirea elementelor subdimensionate și/sau degradate, completarea sistemului structural cu elemente suplimentare (clești, contrafișe, tălpi etc.), dispunerea de elemente metalice suplimentare de îmbinare; șarpanta și asterea se vor biocida și ignifuga; se vor respecta cerințele impuse în studiul de specialitate întocmit de prof. univ. dr. habil. Nicoleta Vornicu

¹⁶ SZALONTAY, Coloman Andrei, *Expertiză Tehnică*, Iași, 2023 – soluțiile prevăzute pot fi înlocuite cu unele mai puțin invazive, odată cu completarea studiilor de teren și arhivă și prin revizuirea Expertizei Tehnice amintite.

¹⁷ Ibidem

- Desfacerea și refacerea pardoselii balcoanelor existente pe fațadele principală și laterală, precum și curățarea structurilor metalice ce susțin balcoanele, verificarea integrității structurale și consolidarea sau înlocuirea acestora, dacă situația o impune;
- Desfacerea și refacerea învelitorii și asterelii pe zona întregului ansamblu construit;
- Dacă se constată prezența unor zone de zidărie care au fost închise fără realizarea de ștrepi sau cu alte tipuri de zidărie (bolțari, zidărie de cărămidă cu goluri etc.) se recomandă desfacerea zidăriei și închiderea acestora cu zidărie de cărămidă plină prin crearea de ștrepi, pentru a realiza țeserea cu zidăria existentă.

Lucrări de stopare și eradicare a umidității ascensionale din pereții structurali

- Desfacerea pardoselilor interioare, în vederea executării unui strat de rupere a capilarității și a forajelor necesare realizării barierei orizontale în zidăriile perimetrare;
- Realizarea unei bariere de hidroizolație orizontală executată prin injectarea de substanțe hidrofobizante în găuri forate;
- Refacerea pardoselilor cu stratificația aferentă (finisajul acestora - pardoseli reci sau calde, urmând a fi stabilit prin proiect), iar pentru nivelul beciului și cu prevederea unui rost perimetral de ventilare, umplut cu piatră spartă;
- Toate lucrările mai sus menționate se vor face sub atenta supraveghere a restauratorului de specialitate - componente artistice (astfel încât să nu fie afectată pictura murală) și a arheologului (în fazele care includ săpături).
- Coborârea nivelului de călcare al curții și refacerea trotuarului de gardă, inclusiv asigurarea etanșeității în zona de racord între planul peretelui și al trotuarului. Nivelul de călcare propus, va fi determinat arheologic, după nivelul curții de la momentul edificării clădirii.
- Prevederea unui sistem canalizat pentru preluarea apelor pluviale din zona excavată, cu racordarea la rețeaua stradală, inclusiv pentru sistemul de preluare al apelor pluviale de pe clădire (jgheaburi și burlane racordate direct la canalizare)
- Hidroizolarea pereților exteriori ai subsolului prin realizarea unei bariere orizontale la pereții exteriori contra umidității ascensionale, tip Freezotech

- Identificarea eventualelor coșuri de ventilare ale beciului și după caz refacerea funcționalității acestora
- Prevederea – după caz – a unui sistem de ventilare corespunzător aferent întregului beci

Lucrări de eradicare a umidității de la nivelul învelitorii

- Reparații șarpantă – se înlocuiesc exclusiv elementele din lemn degradate și/sau subdimensionate. Elementele din lemn ale șarpantei se tratează biocid și ignifug.
- Refacere învelitoare din tablă zincată, inclusiv sistemul de preluare al apelor pluviale (igheaburi, aruncătoare, copertine, vazoane)
- Repararea coșurilor de fum menținute în încăperile parterului și etajului și eventual transformarea acestora în canale de ventilare naturale sau mecanice - după caz.

Lucrări de conservare și reabilitare fațade

- Reconstituirea soclului pe înălțimea lui inițială (odată cu sistematizarea curții) și a paramentului fațadelor, prin lucrări de reparare, completare, curățare și aplicare de tratamente acestora ulterior desfacerii tencuielilor din ciment
- Restaurarea/reabilitarea elementelor de plastică arhitecturală
- Reabilitare / refacerea tâmplăriei în situația în care aceasta nu poate fi salvată ori este deja înlocuită cu una neconformă, folosindu-se același sistem
- Refacerea sau după caz, revizuirea pardoselilor metalice și a elementelor constitutive din metal ale balcoanelor, urmare a studiilor specifice ce se vor întocmi (expertiza tehnică, expertiză componente artistice metal).

Lucrări de conservare – restaurare decorație murală (strat de culoare a secco tempera și ulei)

- În cazul de față, va fi necesară în cadrul proiectului tehnic continuarea cercetărilor care privesc studiul suprafețelor murale din punct de vedere al stratigrafiei tavanelor și pereților sălilor, al testelor și probelor de îndepărtare a materialelor provenind din reparații, care privesc metodele și mijloacele de curățire particularizate pentru porțiunile de decorații

după decopertarea tencuielilor acumulate, a văruielilor, vopsele. Recomandăm ca la întocmirea proiectului tehnic de conservare și restaurare a picturilor murale să se aprofundeze cercetarea stratigrafică și la stucaturi (profile chenare, la elemente ornamentale în tehnica papier-maché, de asemenea teste de tratare a formațiunilor de atac biologic unde se va constata că există pe suprafața picturilor murale

Operațiuni la nivelul preparăției picturilor murale și stucaturi:

- Eliminarea mortarelor / materialelor intervențiilor anterioare de pe tavane, stucaturi, din ariile adiacente, suprafețele pereților.
- Curățarea selectivă a stratului de diverse depuneri neaderente;
- Impregnarea stratului de preparăție friabil;
- Refacerea aderenței porțiunilor de preparăție desprinsă de pe suport, prin injectare de adeziv mineral / ancorare punctuală;
- Refacerea aderenței elementelor din papier-maché la suprafața tavanelor;
- Chituirea lacunelor la nivel arriccio, a fisurilor superficiale și profunde ale stratului de preparății;
- Chituirea lacunelor la nivelul stratului de preparăție intonaco, mortarul final de tip intonaco care se va aplica fie la nivelul suprafeței picturii, fie puțin sub nivelul acesteia, funcție de dimensiunile lacunei.
- Aplicarea unui strat cu un produs pe bază de silicat de etil pentru reducerea porozității pe ariile lacunelor preparăției tavanelor.
- Părțile de mici dimensiuni care s-au exfoliat și pierdut de pe elementele incluse în picturile murale se vor completa urmărindu-se să se finiseze cu o ușoară diferență cromatică.

Operațiuni la nivelul stratului de culoare al picturilor murale și stucaturi

- Eliminarea depunerilor neaderente - pulberi atmosferice și depuneri organice ușoare, pânze de insecte se vor îndepărta cu precauție de pe stratul de culoare care prezintă pulverulență și solziri;

- Eliminarea depunerilor aderente de pe suprafețele decorației prin metode de curățire adaptate stării pigmentilor, stratului de culoare de pe stucaturi;
- Eliminarea repictărilor în tempera din intervenția desfășurată în perioada 1991-1994;
- Eliminarea repictărilor în ulei din intervenția din perioada 1991-1994;
- Eliminarea straturilor de vopsea din secolul XX;
- Preconsolidarea stratului de culoare decoeziv prin impregnarea cu soluții realizată prin pensulare pe suprafețe mici prin intermediul unei foite japoneze, pentru a se stabiliza provizoriu și a se reface coeziunea particolelor acestuia
- Consolidarea stratului de culoare care prezintă solziri, burdușeli, se va aplica punctual un adeziv sub formă de emulsie pentru a se reface aderența la preparație.
- Îndepărtarea sărurilor solubile prin mijloace mecanice umede. Formațiunile cristaline sub formă de eflorescențe saline se vor îndepărta mecanic, cu pensule moi, excluzând ariile pulverulente ale stratului de culoare.
- Tratamentul de biocidare preventivă a suprafețelor de decorație murală, în scop preventiv după curățirea, consolidarea și stabilizarea stratului de culoare, prin pensulare peste hârtie japoneză.

Tratamente de prezentare estetică a lacunelor

- Tratamentul lacunelor neintegrabile dacă se vor identifica sub tencuielile pereților, se va efectua cu mortar tip arriccio și intonaco. Apoi vor fi texturate similar cu aspectul mural al originalului, evidențiindu-se aspectele acestuia, și tonate funcție de tonalitatea generală a decorațiilor identificate pe perete, adaptate la fiecare încăpere.
- Integrarea cromatică a lacunelor stratului de culoare în tehnica *velatura și ritocco*;
- Integrarea cromatică a uzurii stratului de culoare se va realiza în tehnica „velatura” utilizându-se pigmenți reversibili, sub forma unui „ton neutru”, conform principiilor restaurării științifice.
- Integrarea lacunelor stratului de preparație de dimensiuni mici și medii în tehnica *tratteggio*, care pot fi reintegrate, chituite la nivelul stratului de culoare, se va realiza

folosind culori pe bază de apă reversibile, în vederea reconstituirii desenului formelor decorativei, preluând tonurile de culoare din perimetrul ariilor lacunare.

- Documentația fotografică, grafică și scrisă va fi realizată în timpul intervențiilor de conservare - restaurare și post execuție.

Se recomandă conservarea în scop documentar a porțiunilor fragmentare de decorații murale dacă vor fi identificate și recuperate în timpul intervențiilor de eliminare a straturilor de tencuieii provenite din secolul XX, anii 90. Punerea în valoare a decorațiilor murale existente este necesară chiar și în formă fragmentară, atât cât va fi posibil de recuperat în încăperi, hol, casa scării, în raport cu starea de conservare a ariilor care vor fi decopertate în timpul intervențiilor de restaurare.

Lucrări de reorganizare funcțională

- Reorganizarea grupurilor sanitare separate pe sexe, precum și pentru persoane cu dizabilități, a spațiilor tehnice și ale personalului;
- Studiarea posibilității integrării unui ascensor care să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități și nu numai la nivelul etajului. În cazul în care acest lucru nu poate fi asigurat, se va avea în vedere dotarea cu echipamente specifice mobile de tip șenilă elevatoare.

Instalații

- reabilitarea instalațiilor urmărindu-se caracteristicile tehnice impuse de funcțiune; se vor alege echipamente (radiatoare / ventiloconvectoare, comutatoare, prize etc.) în funcție de context;
- reabilitarea instalațiilor electrice și termice conform cerințelor de calitate actuale, astfel încât să fie eliminate rezolvările actuale inestetice, în care traseele de instalații sunt aparente;
- realizare iluminat arhitectural exterior și interior cu caracter funcțional și de punere în valoare arhitecturală, adaptat plasticii fațadelor ;
- realizare instalații de curenti slabi: sonorizare, supraveghere video, date-voce, telefonie, antiefracție, detecție incendiu;

Lucrări exterioare

- refacerea sistematizării întregii curți, precum și a pachetelor de trepte de acces în clădire, folosind moloane de piatră;
- refacerea trotuarelor de protecție
- reabilitarea împrejurii către strada Cuza Vodă (soclu și panouri metalice decorative). Pentru segmentul aferent Fundăturii Duzilor se va avea în vedere uniformizarea acesteia prin înlocuirea împrejurii actuale din panouri prefabricate din beton cu o împrejurire similară segmentului existent pe aceeași latură a terenului, realizată din soclu și panouri metalice. Se va analiza posibilitatea înlocuirii acestui tip de panou, comun, lipsit de valoare, cu unul similar celui aferent străzii Cuza Vodă. În ceea ce privește laturile terenului învecinate cu curtea Școlii Gimnaziale "Alexandru Ioan Cuza", se va studia necesitatea înlocuirii actualei împrejuriri cu una similară din punct de vedere al înălțimii.
- Amenajarea peisagistică a incintei

INTERVENȚII INDIRECTE

- asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități în spațiile cu caracter public, amenajare grup sanitar, inclusiv pentru persoane cu dizabilități;
- participarea comunităților la implementarea proiectului;
- educarea publicului și creșterea gradului de conștientizare a valorii patrimoniului cultural.

c) nivelul de echipare, de finisare și de dotare, exigențe tehnice ale construcției în conformitate cu cerințele funcționale stabilite prin reglementări tehnice, de patrimoniu și de mediu în vigoare

Echipare: Se va avea în vedere echiparea construcțiilor la nivelul necesar pentru funcționarea optimă a obiectivului. Restaurarea Casei Nevruzzi constituie o fază fundamentală în procesul de pregătire a monumentului pentru muzealizare, prin crearea unei infrastructuri adecvate utilizării sale ca spațiu expozițional. Intervențiile arhitecturale

planificate în această etapă vizează nu doar conservarea elementelor istorice ale clădirii, ci și adaptarea funcțională la cerințele contemporane ale unui muzeu, fără a compromite autenticitatea și integritatea arhitecturală a imobilului. Documentația actuală nu abordează în detaliu procesul de muzealizare propriu-zis, ci se concentrează pe crearea unei infrastructuri adecvate acestei etape ulterioară. Având în vedere funcțiunea muzeală a clădirii, este necesar ca într-o etapă ulterioară să fie elaborat un proiect de muzealizare al spațiului, cu detalierea precisă a modului/tipului de expunere, atât pentru spațiile expoziției permanente, cât și cele temporare, în măsura în care acestea vor exista.

Notă: Dotările necesare prezentării și expunerii patrimoniului muzeal vor fi achiziționate de către Complexul Muzeal Național Neamț. În Devizul general aferent documentației D.A.L.I., vor fi introduse doar dotările și utilitățile aferente funcționării imobilului (de ex. sistem anti-efracție, etc.)

Finisare: Se vor păstra toate finisajele originale, acolo unde acestea se mai păstrează și dacă starea de conservare a acestora o permite; acolo unde finisajele originale au fost înlocuite de-a lungul timpului și nu există posibilitatea identificării materialelor originale vor fi propuse materiale similare sau compatibile cu cele istorice.

Dotare: Toate spațiile vor fi mobilate și dotate corespunzător pentru a asigura desfășurarea la parametrii normali a activităților, având la bază proiectul de muzealizare amintit mai sus.

Exigente tehnice: conform programului funcțional; se va asigura accesibilitatea infrastructurii și informației pentru persoanele cu dizabilități în spațiile cu caracter public. Elementele de rezistență și cele arhitecturale nou adăugate vor urmări caracteristicile și tehnicile originale de prelucrare și vor respecta recomandările expertizei tehnice și pe cele ale studiului de fundamentare istorico-arhitectural.

d) număr estimat de utilizatori

Număr estimat de utilizatori: 80 utilizatori pe zi (capacitate maximă)

Număr estimat de vizitatori: 20.000 vizitatori anual.

e) durata minimă de funcționare, apreciată corespunzător destinației/funcțiilor propuse

Durata minimă de funcționare este de 100 ani. Durata de funcționare depinde de executarea constantă a lucrărilor de întreținere și reparații curente, întreprinse în mod regulat. Durata de viață a monumentului istoric este considerată nelimitată. Perspectiva abordării conservării patrimoniului cultural este cea a transmiterii valorilor către viitor, fără termen de prescriere.

f) nevoi/solicitări funcționale specifice

Toate solicitările funcționale specifice trebuie formulate în raport cu cerințele și așteptările corespunzătoare unui monument istoric cu valoare istorică și patrimonială deosebite.

g) corelarea soluțiilor tehnice cu condiționările urbanistice, de protecție a mediului și a patrimoniului

Soluțiile tehnice ce vor fi avute în vedere în cadrul proiectului vor trebui să respecte condiționările urbanistice în vigoare referitoare la zona în care este amplasat obiectivul de investiții, specificate în Certificatul de Urbanism, precum și principiile de intervenție impuse de statutul de monument istoric al clădirii.

Principii de intervenție avute în vedere:

- fundamentarea intervențiilor pe cunoașterea detaliată a monumentului istoric;
- minima intervenție, desemnând lucrările necesare și suficiente;
- respectul pentru materialul istoric (original sau adăugat în etapele istorice detransformare care sunt considerate valoroase);
- compatibilitatea materialelor și tehnicilor noi, utilizate pentru intervenție, cu cele istorice;
- reversibilitatea (în sens direct, dar și în sensul menținerii posibilității unor intervenții ulterioare);

La acestea se adaugă criteriile care privesc autenticitatea și integritatea. Prin propunerea tehnică nu vor fi modificați indicatorii urbanistici existenți, regimul de înălțime, condițiile de

protecție a mediului și cele de protejare a patrimoniului. Vor fi respectate prevederile Legii 422/2001 și a Ordinului M.C. nr. 3765/2016.

h) stabilirea unor criterii clare în vederea soluționării nevoii beneficiarului

Principalele criterii de evaluare stabilite în vederea soluționării nevoii beneficiarului, coroborate și cu obiectivele generale ale proiectului. Pentru proiectele care au ca scop protejarea și promovarea monumentelor istorice, aceste obiective generale sunt următoarele:

- rigurozitatea și claritatea studiilor de fundamentare și gradul de cunoaștere a monumentului istoric;
- calitatea propunerilor de conservare și restaurare, elaborate în raport cu principiile și condiționările enunțate în tema de proiectare;
- calitatea argumentației și a soluțiilor propuse pentru scenariul funcțional;
- calitatea propunerilor arhitecturale și de amenajare a spațiilor;
- calitatea scenariului de interpretare și prezentare a monumentului istoric și gradul de accesibilitate asigurate prin proiect, fără a cauza pierderi de substanță sau de semnificație a elementelor constitutive.

2.4 Cadrul legislativ aplicabil și impunerile ce rezultă din aplicarea acestuia

Conținutul cadru al proiectului va fi cel stabilit prin legislația în vigoare, pentru fiecare fază de proiectare, inclusiv prin prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/ proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. Întocmitorii și verficatorii documentațiilor vor fi specialiști și/sau experți atestați, potrivit legii.

Listă legi componente ale cadrului legislativ ce trebuie respectare, fără a fi limitative:

- LEGEA nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată;
- LEGEA nr.10/1995 privind calitatea în construcții, republicată;

- LEGEA nr. 157/1997, privind ratificarea convenției pentru protejarea Patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada la 03.10.1985 și semnată de România la 22.06.1996, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 274 / 13.10.1997;
- LEGEA nr. 285 din 6 iulie 2006 privind ratificarea celui de Al doilea Protocol la Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat, adoptat la Haga la 26 martie 1999;
- LEGEA nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate;
- LEGEA nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000;
- LEGEA nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul modificată și completată cu Legea nr. 289 / 2006;
- ORDONANȚA nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, cu modificările și completările ulterioare;
- ORDONANȚA nr. 21/2006 privind regimul concesionării monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- HOTĂRÂREA nr. 610/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat;
- HOTĂRÂREA nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna;

- HOTĂRÂREA nr. 1502/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia;

- HOTĂRÂREA nr. 738/2008 privind stabilirea măsurilor necesare în vederea finanțării, elaborării și actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele cu monumente istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;
- HOTĂRÂREA nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- HOTĂRÂREA nr. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO;
- HOTĂRÂREA nr. 1067/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2006 privind regimul concesionării monumentelor istorice;
- ORDINUL nr. 2260/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare;
- ORDINUL nr. 2495 din 26 august 2010 pentru aprobarea Normelor metodologice privind atestarea specialistilor, experților și verifcătorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice;
- ORDINUL nr. 2237/2004 privind aprobarea normelor de semnalizare a monumentelor istorice;
- ORDINUL nr. 2408 din 23 iunie 2011 privind stabilirea personalului împuternicit să constate contravenții și să aplice amenzile prevăzute de actele normative din domeniul culturii, precum și pentru aprobarea modelului legitimației persoanelor împuternicite și a modelelor proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor;

- ORDINUL nr. 2684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia;

- ORDINUL nr. 2173 din 28 martie 2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice;

- ORDINUL nr. 3765 din 16 septembrie 2016 pentru aprobarea normelor metodologice privind elaborarea și derularea Programului Național de Restaurare a monumentelor istorice, finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și gestionat de Institutul Național al Patrimoniului;

- OMC nr. 3143/2019 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor art. 4 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la exercitarea dreptului de preempțiune al statului român, prin Ministerul Culturii, respectiv prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia în cazul vânzării de monumente istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat (în vigoare de la 11.01.2019);

- ORDIN nr. 2.797 din 14 noiembrie 2017 privind stabilirea tipurilor de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele de protecție a acestora sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare și a condițiilor în care se pot emite avize fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice;

- ORDINUL nr. 2.515/2018 privind stabilirea cuantumului tarifelor pentru emiterea avizelor de specialitate necesare pentru intervențiile asupra imobilelor aflate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

Norme internaționale

- Carta de la Veneția - International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites (ICOMOS, Veneția, 1964);
- Convenția pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei (Consiliul Europei, Granada, 1985; ratificată de România prin Legea nr.157/1997);
- ICOMOS Charter - Principles for the Analysis, Conservation and Structural Restoration of Architectural Heritage (ICOMOS, Victoria Falls, 2003);
- Carta de la Enane - ICOMOS Charter for the Interpretation and Presentation of Cultural Heritage Sites (ICOMOS, Quebec, 2008);

3. MODUL DE ELABORARE A DOCUMENTAȚIEI TEHNICE ȘI ECONOMICE AFERENTE INVESTIȚIEI

Întrucât investiția are ca obiectiv intervenția pe un monument istoric, este necesară elaborarea și actualizarea unei serii de studii și investigații, care pot fi clasificate în trei categorii distincte:

1. Studii care necesită actualizare

Până în prezent au fost elaborate o serie de documentații, dintre care unele va fi necesar a fi revizuite/actualizate:

a. **Actualizarea expertizei tehnice a structurii de rezistență;** presupune documentarea, constatarea, investigarea și evaluarea calitativă și/sau cantitativă a structurii de rezistență în scopul fundamentării concluziilor și recomandărilor cu privire la intervențiile propuse în vederea asigurării rezistenței și stabilității structurii. Expertiza va ține cont de respectarea principiilor compoziționale, structurale și constructive istorice; se vor identifica soluții cât se poate de reversibile și compatibile cu cele istorice.

b. **Studiu de fundamentare a valorii resursei culturale referitoare la restricțiile și permisivitățile asociate cu obiectivul de investiții,** în cazul intervențiilor pe monumente istorice sau în zone protejate. Întrucât investiția are ca obiectiv intervenția pe monumente istorice, este necesară elaborarea unui **Studiu de fundamentare istoric-arhitectural**. Acest studiu corelează și coordonează toate celelalte studii și cercetări de fundamentare și va cuprinde evidențierea etapelor de

construcție și modificare a clădirii, identificarea elementelor valoroase și identificarea restricțiilor și permisivităților de intervenție.

2. Studii care vin în completarea documentațiilor deja întocmite:

În completarea studiilor deja întocmite și care nu își pierd valabilitatea (*Studiul topografic, Studiul geotehnic, Expertiză biologică a lemnului, Expertiză tehnico – economică a picturilor murale*), pentru elaborarea documentatiei la faza D.A.L.1. este obligatorie întocmirea următoarelor studii și investigații:

a. **Relevu de arhitectură și avarii** cu marcarea degradărilor, defalcat pe categorii de degradări, în funcție de natura/originea și morfologia acestora și precizarea cauzelor. Realizarea acestuia se va face prin metode clasice și avansate de relevare și va conține planul de situație și de încadrare, planurile tuturor nivelurilor, secțiuni caracteristice, fațadele și detalii constructive, tehnice și de decorație arhitecturală, documentar fotografic.

b. **Raport de încercări pe materiale** (analizele de laborator și teste nedistructive *in situ*) vor avea în vedere analiza cărămizilor, mortarelor și încercări pe materiale pentru stabilirea caracteristicilor fizico-chimice ale structurii istorice.

c. **Studiul stratigrafic / cercetare de parament** – interior și exterior. Studiul stratigrafic are scopul de a evidenția eventuale componente artistice neidentificate la analiza vizuală a clădirii, precum și cercetarea paramentului în scopul identificării materialelor și cromaticii originale. Studiul va conține recomandări tehnice de reabilitare și conservare a paramentului, cu scopul de a-l aduce într-o stare cât mai apropiată de cea originală, fără însă a aduce modificări în caracterul, configurația, caracteristicile acestora. Studiul va include și analizele fizico-chimice, biologice etc.

3. **Studii care se vor realiza într-o etapă ulterioară:** Acestea sunt menite să clarifice anumite soluții tehnice necesare pentru finalizarea proiectului. Deși sunt esențiale pentru stabilirea detaliilor tehnice, ele nu influențează semnificativ partea economică a investiției, ci servesc la optimizarea și ajustarea soluțiilor de execuție. Aceste studii vor fi abordate ulterior, în funcție de progresul intervențiilor și necesitățile tehnice specifice.

a. **Expertiză pentru determinarea nivelului de umiditate din ziduri și climatul interior.** Acest studiu presupune analiza umidității din ziduri atât la suprafață, cât și în profunzime în fiecare încăpere de la subsol și parter.

b. **Studiul componentelor artistice – metal** – studiul va conține recomandările restauratorului cu privire la exigențele de executare a lucrărilor de reabilitare și conservare a componentelor artistice din metal. Studiile componentelor artistice vor conține recomandări tehnice de reabilitare și conservare a componentelor artistice, cu scopul de a le aduce într-o stare cât mai apropiată de cea originală, fără a aduce modificări în caracterul, configurația, caracteristicile acestora. Studiile vor include și analizele fizico-chimice, biologice, după caz etc.

c. **Studiu conservare/restaurare decorații piatră, stucatură și/sau ceramică** - studiul va conține recomandările restauratorului cu privire la exigențele de executare a lucrărilor de reabilitare și conservare a componentelor artistice din ceramic. Studiile componentelor artistice vor conține recomandări tehnice de reabilitare și conservare a componentelor artistice, cu scopul de a le aduce într-o stare cât mai apropiată de cea originală, fără a aduce modificări în caracterul, configurația, caracteristicile acestora. Studiile vor include și analizele fizico-chimice, biologice, după caz etc.

d. **Raport arheologic** în vederea stabilirii nivelului de călcare.

Activități pregătitoare – certificate de urbanism, avize și acorduri

- *Elaborare documentații necesare pentru obținere avize și acorduri solicitate prin Certificatul de Urbanism* (autorității publice centrale, locale, furnizori de utilități, autorității competente pentru protecția mediului, Inspectoratului pentru Situații de Urgență, Ministerului Culturii, etc.). Vor fi avute în vedere atât avizele preliminare - acelea care se pot obține la faza de proiectare D.A.L.I.-

Activități de proiectare și verificare

- *Elaborare Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții (D.A.L.I.)* va fi elaborată conform HG 907/2016. Documentația va fi însoțită de toți specialiștii implicați în elaborarea acestuia (arhitecți, ingineri de rezistență, ingineri de instalații, restauratori componente artistice, expert tehnic etc.). La elaborarea documentației se va ține cont de condițiile impuse prin certificatul de urbanism, prin acordurile și avizele obținute în baza acestuia, precum și de toate concluziile și recomandările studiilor și investigațiilor elaborate în etapa preliminară.

La stabilirea soluțiilor de intervenție se vor respecta următoarele principii: minima intervenție, compatibilitatea materialelor și a alcătuirilor constructive noi cu cele istorice, reversibilitatea intervenției și utilizarea, acolo unde este posibil, a tehnicilor și a materialelor istorice de construcție.

Documentația va conține, conform HG 907/2016, piese scrise (memoriu D.A.L.I.) și piese desenate (planuri, fațade, secțiuni generale, scheme de principiu-scheme funcționale pentru specialitățile arhitectură, structură și instalații), documentație economică (deviz general și devize pe obiect), analiza cost-beneficiu. La acestea se adaugă avize, acorduri și studiile și investigațiile de la etapa preliminară.

- *Verificare tehnică* a documentației pentru faza de proiectare D.A.L.I, conform legislației în vigoare, de către verificatori atestați M.D.L.P.A și M.C. pentru toate specialitățile proiectului: arhitectură, structură și instalații.

Activități transversale

- Acțiuni de promovare și publicitate în vederea angajării comunității locale și conștientizării prin educație și mobilizare. Concomitent cu lucrările de studii, investigații și proiectare, urmate de lucrările de execuție, precum și după încheierea acestora, se va asigura implicarea membrilor comunității locale, vor fi prezentate valorile arhitecturale și artistice ale monumentului istoric, subliniindu-se importanța punerii în valoare a elementelor și a materiei originale. Se vor face expuneri cu caracter tehnic celor interesați de bune practici

privind intervențiile asupra monumentelor istorice – și nu numai, astfel încât cât mai mulți membri ai colectivității locale și vizitatorilor deopotrivă să conștientizeze pericolele și riscurile unor intervenții neavizate, cu materiale incompatibile cu materia istorică. Responsabil cu implementarea acestei activități va fi solicitantul, prin personalul care asigură ghidajul vizitatorilor. Acțiunile de promovare și publicitate în cadrul proiectului vor fi realizate de către Consiliul Județean Neamț în colaborare cu Complexul Muzeal Național Neamț și vor consta în clipuri video, comunicate în presă și postări pe paginile web ale celor două instituții.

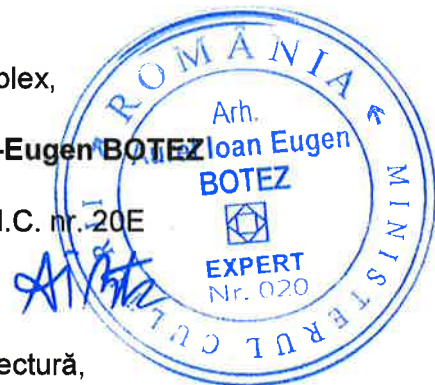

Data,
10.2024

Aprob,
Beneficiar,
**U.A.T. JUDEȚUL NEAMȚ prin
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ**

Întocmit,
Șef proiect complex,
arh. **Aurel-Ioan-Eugen BOTEZ** Ioan Eugen
BOTEZ
Expert atestat M.C. nr. 20E
Șef proiect arhitectură,
arh. **George-Bogdan TEODORESCU**
Specialist atestat M.C. nr.514-S, nr. 694S
Certificat O.A.R. nr. T.N.A. 3179

Stucababi

arh. **Raluca BĂLOI**